

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΒ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1919	Ἡ Γέννησις τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ Πέμπτη 24 Δεκεμβρίου 2015 (ἑσπερινός)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

Ἡ ἀνύψωσις τῆς πεσοῦσης ἀνθρωπότητος α'. Βάθος πτώσεως

Διάφορες εἰδήσεις καὶ γεγονότα ἔρχονται, ἀγαπητοί μου, στὴν ἐπικαιρότητα, ποὺ σύντομα λησμονοῦνται. Ἔνα ὅμως μένει **πάντα ἐπίκαιρο**. Δὲν παλιώνει, δὲν γηράσκει· εἶνε «τὸ πάντων καινῶν καινότερον», τὸ πιὸ καινούργιο ἀπ' ὅλα τὰ νέα, ὅπως λέει ὁ Μέγας Ἀθανάσιος. Κι αὐτὸ εἶνε **ἡ Γέννησις τοῦ Χριστοῦ**. Πέρασαν ἀπὸ τότε τόσα χρόνια, θὰ περάσουν κι ἄλλα, θὰ παρέλθουν γενεές· μὰ τὸ ἄστρο τῆς Βηθλεέμ, τὸ θεῖο Βρέφος ποὺ κράτησε στὴν ἀγκάλη τῆς ἡ Παναγία καὶ ἡ βασιλεία του θὰ μένουν αἰωνίως· «Ἡ βασιλεία σου, Χριστέ ὁ Θεός, βασιλεία πάντων τῶν αἰώνων» (ἰδίωμ. ἑσπ. Χριστουγ.).

«Ἐπὶ τῆς γῆς (ὁ Θεός) ὤφθη καὶ ἐν τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφη» (Βαρ. 3,38). Στὸ γεγονὸς αὐτό, στὸ **μέγα τοῦτο μυστήριον** ποὺ δὲν ὑπάρχει μεγαλύτερο, ἄς στρέψουμε κ' ἐμεῖς τὶς σκέψεις καὶ τὰ αἰσθήματά μας.

«Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε· Χριστὸς ἐξ οὐρανῶν, ἀπαντήσατε· Χριστὸς ἐπὶ γῆς, ὑψώθητε...». Ἀπὸ τὴν ὥρα δηλαδὴ ποὺ γεννήθηκε ὁ Χριστὸς, ἄρχισε ἡ **ἀνύψωσις τῆς ἀνθρωπότητος**, ὁ ἀνθρώπος ὑψώθηκε. Ἀλλὰ γιὰ νὰ ὑψωθῆ σημαίνει ὅτι προηγουμένως εἶχε πέσει. Ἄς δοῦμε λοιπὸν αὐτὰ τὰ δύο πράγματα· **τὸ βάθος τῆς πτώσεως**, καὶ **τὸ ὕψος τῆς ἀνορθώσεως**.

Ὁ ἀνθρώπος, ἀγαπητοί μου, ἡ κορωνίδα τῆς Δημιουργίας, δὲν ἔμεινε στὴ θέσι ποὺ τὸν ἔβαλε ὁ Θεός. Ἔπεσε, ἀμάρτησε. Γι' αὐτὸ ἐκδιώχθηκε ἀπὸ τὸν παράδεισο, κι ἀπὸ τότε πύρινη ρομφαία φρουροῦσε τὴν πύλη τῆς Ἐδέμ. Στὸ πρόσωπο τοῦ πρώτου ἀνθρώπου ἀμάρτησε ὁλόκληρη ἡ **ἀνθρωπότης**, ἡ ὁποία μετὰ τὴν πτώσι **πῆρε κατήφορον**. Δὲν ἦταν πλέον ὁ ἀετὸς ποὺ πετοῦσε στοὺς οὐρανοὺς· ἔγινε μιὰ σφαῖρα ἀπὸ μολύβι ποὺ κατρακυλώντας ἔφτασε σὲ βάθος ἀπύθμενο, μέχρι τὰ πέταυρα τοῦ ἄδου.

Ἄν θέλετε νὰ δῆτε ποῦ ἔφτασε, μελετήστε τὸ πρῶτο (α') κεφάλαιο τῆς πρὸς Ῥωμαίους ἐ-

πιστολῆς· ἐκεῖ ὁ ἀπόστολος Παῦλος περιγράφει ζωηρὰ τὴν **ἠθικὴ καὶ θρησκευτικὴ κατάπτωση τοῦ ἀρχαίου κόσμου**, πρὶν ἔρθῃ ὁ Χριστὸς.

Μελετήστε ἀκόμη τὴν **ἱστορία τῶν ἀρχαίων λαῶν** (Ἀσσυρίων, Βαβυλωνίων, Αἰγυπτίων...), καὶ ἰδίως τὴν ἱστορία τριῶν ἐθνῶν· ἕνα εἶνε τὸ Ἑβραϊκὸ ποὺ διακρίθηκε γιὰ τὴ θρησκευτικότητά του, τὸ ἄλλο εἶνε τὸ Ἑλληνικὸ ποὺ διακρίθηκε γιὰ τὴ σοφία του, καὶ τὸ τρίτο εἶνε τὸ Ῥωμαϊκὸ ποὺ διακρίθηκε γιὰ τὸ δίκαιο, τὴν πειθαρχία, τὴ ὀργανωτικότητα. Κ' ἐκεῖ **βλέπουμε σῆψιν**.

«**Αὐγούστου μοναρχήσαντος ἐπὶ τῆς γῆς**», ἀκοῦμε στὸν ὕμνον (δοξαστ. στιχηρ. ἑσπ. Χριστουγ.)· στὴν ἀπερραντὴ ἐκείνη αὐτοκρατορία ἔγινε μονάρχης ὁ Αὐγουστος καὶ ἡ **Ῥώμη** ἦταν ἡ πρωτεύουσα ὅλου τοῦ κόσμου. Παρ' ὅλο ὅμως τὸ μεγαλεῖο τῆς, ἀπὸ πλευρᾶς ἠθικῆς ἡ Ῥώμη, ὅπως εἶπε κάποιος ἱστορικός, ἦταν **ἕνας βόθρος**.

Ἡ σῆψις εἶχε ἀρχίσει ἀπὸ τὴν **οἰκογένεια**. Δὲν ὑπῆρχαν πιὰ πολύτεκνες οἰκογένειες ὅπως τῶν Γράκχων, οἱ γυναῖκες ἔπαψαν νὰ γεννοῦν ἀντὶ παιδιὰ, σκυλιὰ κρατοῦσαν στὴν ἀγκαλιά τους. **Ἡ συζυγικὴ πίστις ἔλειψε**, δὲν ὑπῆρχαν πλέον γυναῖκες πιστὲς στὸν ἄντρα τους· κάποιος ποιητὴς ἔλεγε, ὅτι εὐκολώτερα εὔρισκες τότε ἄσπρο κόρακα παρὰ γυναῖκα τίμια.

Ἡ πορνεία ὠργίαζε. **Ἡ τιμὴ τῆς γυναίκας εἶχε ξεπέσει ἀφάνταστα**. Στὸ Εὐαγγέλιον ὁ Χριστὸς λέει ὅτι «**δύο στρουθία ἀσσαρίου πωλεῖται**» (Ματθ. 10,29), μὲ ἕνα μικρὸ δηλαδὴ νόμισμα ἀγόραζες δύο σπουργίτια. Ἡ τιμὴ ὅμως τῆς γυναίκας στὴ Ῥώμη ἦταν ἀκόμη κατώτερη· τὴν ἀγόραζε κανεὶς ὄχι μ' ἕνα ἀσσάριο ἀλλὰ μ' ἕνα τέταρτον τοῦ ἀσσαρίου! Τέτοια κατάπτωσις.

Οἱ γυναῖκες τῶν μεγάλων τάξεων τῆς Ῥώμης ζοῦσαν **μέσα στὴν πολυτέλεια**. Ἔκαναν τὸ μπάνιο τους ὄχι σὲ νερὸ ἀλλὰ μέσα σὲ γάλα. Καὶ τί γάλα; –μὴ γελάσετε– γάλα ἀπὸ γαῖδοῦρες! Ἀφήνω ὅτι ἦταν κατάφορτες ἀπὸ διαμάντια καὶ ἄλλα πολύτιμα πετράδια.

Καὶ μὴ νομίζετε ὅτι τὸ ἀνδρικό φύλο ὑστεροῦσε. Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος, ὅτι κάποιος φιλόσοφος πῆγε τότε νὰ ἐπισκεφθῆ ἕνα σπίτι στὴ Ῥώμη στολισμένο μὲ μάρμαρα, φῶτα, χρυσάφι, μετάξι, χαλιά· τοῦ ἤρθε ὁμως βήχας, ἤθελε κάπου νὰ φτύσῃ, καὶ μὴ βρίσκοντας ἄλλο μέρος ἔφτυσε στὸ κούτελο τοῦ ἀνοήτου ἰδιοκτήτη πού καμάρωνε γιὰ τὴν πολυτέλεια!

Τί νὰ πῆς γιὰ τὶς **διασκεδάσεις** καὶ τὰ **συμπόσια** τους; Ἐξωφρενικὰ πράγματα. Ξῶδευαν περιουσίες. Ἔστελναν κυνηγούς στὰ βουνὰ νὰ φέρουν θηράματα. Εἶχαν τεχνητὲς λίμνες μὲ ψάρια καὶ γιὰ νὰ τὰ τρέφουν θανάτωναν δούλους, τοὺς ἔκοβαν κομμάτια πού τὰ ἔρριχναν στὰ ψάρια. Καὶ ἄλλες ἀκόμα τέτοιες λεπτομέρειες, πού φρικιᾶ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ διαφθορὰ εἶχε φθάσει μέχρι τέτοιου σημείου, ὥστε ἄντρες, ἀντὶ νὰ ἔρχωνται σὲ σχέση με γυναῖκες, δημιουργοῦσαν **σχέσεις παρὰ φύσιν**, σχέσεις βδελυρῆς, τὶς ὁποῖες στηλιτεύει καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος, καὶ γιὰ τὶς ὁποῖες ντρέπεται κανεὶς νὰ μιλήσῃ. Μόνο ἕνα σημειῶν· βρέθηκε αὐτοκράτορας στὴ Ῥώμη πού ἐτέλεσε τοὺς γάμους του μὲ ἕνα νεαρό· κι ὁ κόσμος, ἀντὶ νὰ τὸν φτύσῃ, τὸν χειροκροτοῦσε!

Ἄν πῆτε καὶ γιὰ τὴ **θηρσκειά**, αὐτὴ ἦταν ἡ αἰτία τῆς ἠθικῆς αὐτῆς καταπτώσεως· γιὰ τὴ θηρσκειά καὶ ἠθικὴ εἶνε σὰν κρέας καὶ νύχι, συνδέονται στενά. Ἡ ἀνηθικότης ἦταν ἀποτέλεσμα τῆς λατρείας τῶν εἰδώλων, τῆς εἰδωλολατρίας. Καὶ αὐτοὶ οἱ **Ἕλληνες**, παρ' ὅλη τὴ σοφία τους, εἶχαν χάσει τὴν ἔννοια τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, λάτρευαν ψευδεῖς θεοὺς, εἰδωλα· καὶ ὅπως λέει ὁ προφήτης Δαυΐδ, «*πάντες οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν δαιμόνια*» (Ψαλμ. 95,5). Οἱ θεοὶ τους ἦταν διδάσκαλοι κάθε ἀνηθικότητος· π.χ. ὁ Ζεὺς ἦταν ὁ πρῶτος μοιχὸς καὶ ὁ προστάτης τῶν μοιχῶν, ὁ Ἑρμῆς προστάτης τῶν κλεπτῶν, ὁ Βάκχος προστάτης τῆς μέθης καὶ τῶν ὀργίων.... Κάθε θεὸς εἶχε ὑπὸ τὴν προστασία του κάποιο πάθος· δηλαδὴ, τὰ πάθη τὰ ἀνθρώπινα τὰ εἶχαν θεοποιήσει.

Κι ἂν φύγουμε ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες καὶ κατεβοῦμε παρακάτω; Κοντὰ στὸ Νεῖλο ἔγιναν ἀνασκαφές. Μεταξὺ τῶν ἄλλων βρῆκαν ἕνα νεκροταφεῖο μὲ μικρὰ πολυτελῆ φέρετρα, πού περιεῖχαν σκελετοὺς ὄχι ἀπὸ μικρὰ παιδιὰ ἀλλὰ ἀπὸ ...γάτες! διότι ἐκεῖ τὴ γάτα τὴν εἶχαν ὡς ἱερὸ ζῶο. Ἄλλοῦ λάτρευαν τὰ ποντίκια, ἀλλοῦ τοὺς ἐλέφαντες, ἀλλοῦ τὰ φίδια ἢ ἄλλα ἔρπετὰ καὶ ἄλλα ζῶα. Καὶ ὄχι μόνο ζῶα, ἀλλὰ καὶ δέντρα καὶ φυτὰ, τὰ σκόρδα καὶ τὰ κρεμμύδια... Ἰδοὺ τί λάτρευε ὁ ἀρχαῖος κόσμος.

Πόσο δίκιο εἶχε ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ἀγα-

πητοῖ μου, ὅταν στὴν πρὸς Ἐφεσίους ἐπιστολή του ἔγραφε σὲ πρώην εἰδωλολάτρες πού πίστεψαν στὸ Χριστό· «*ἦτε γὰρ ποτε σκοτός*», ἤσασταν δηλαδὴ κάποτε στὸ σκοτάδι, ἐκεῖ σὰς βρῆκα, «*νῦν δὲ φῶς ἐν Κυρίῳ*», τώρα εἶστε στὸ φῶς μὲ τὴ χάρι τοῦ Κυρίου (Ἐφ. 5,8). «**Ζούσατε μέσ' στὸ σκοτάδι**». Ἐὰν κανεὶς διαβάσῃ τὴν ἱστορία τῶν Ἑλλήνων, τῶν Ῥωμαίων καὶ ὄλων τῶν ἀρχαίων λαῶν πρὸ Χριστοῦ, ἔχει τὸ αἶσθημα ὅτι ὁ κόσμος ἐκεῖνος εἶνε μέσα στὸ σκοτάδι.

Εἶδατε, ὅταν καμμιά φορὰ τὴ νύχτα διακοπῆ τὸ ἠλεκτρικὸ ρεῦμα, πόσο στενοχωριέστε καὶ περιμένετε πότε νὰ ἐπανέλθῃ; κι ὅταν ἐπανέλθῃ πῶς χαίρεστε; Ἀλλὰ γιὰ ἀναλογισθῆτε τὸ **σκοτάδι** στὸν ἀρχαῖο κόσμος. Δὲν βάσταξε λίγες ὥρες, ἀλλὰ **5.000 χρόνια!** Σκοτάδι ἠθικὸ καὶ θρησκευτικὸ σὲ ὅλο τὸν κόσμος, πού δὲν μπορούμε νὰ τὸ φανταστοῦμε ἐμεῖς πού ζοῦμε μετὰ Χριστόν.

* * *

Εἶνε ἀλήθεια ὁμως ὅτι ὁ Θεὸς σὲ ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα, μέσα στὰ χρόνια αὐτὰ τῆς ἀγνοίας καὶ εἰδωλολατρίας, δὲν ἄφησε τὸν ἑαυτό του κρυμμένο, ὅπως εἶπε ὁ ἀπόστολος Παῦλος· «*οὐκ ἀμάρτυρον ἑαυτὸν ἀφήκεν*» (Πράξ. 14,17). Μέσα στὸ σκοτάδι ἐκεῖνο ἔπεσαν κάποιες **φωτοβολίδες**, ὅπως αὐτὲς στὸ στρατὸ πού κάνουν τὴ νύχτα μέρα. Ἔτσι καὶ στὸν ἀρχαῖο κόσμος ὁ Θεὸς ἔρριξε διάφορες φωτοβολίδες. Ποιὲς ἦταν αὐτές; Ἦταν τὰ ὑπέροχα ἐκεῖνα πνεύματα, πού ἀνέδειξε ἡ θεία Πρόνοια, γιὰ νὰ φωτίσουν τὸν κόσμος. Στους μὲν Ἰουδαίους ἦταν οἱ **προφῆτες**, σ' ἐμᾶς δὲ τοὺς Ἕλληνας καὶ στὸν ἄλλο ἀρχαῖο κόσμος ἦσαν μεγάλοι **φιλόσοφοι**, ῥήτορες, ποιηταί, ἱστορικοί. Ἀλλὰ καὶ μὲ ἄλλους τρόπους, ἀκόμα καὶ μὲ τιμωρίες, προσπάθησε νὰ σωφρονίσῃ τὸν κόσμος ὁ Θεός, νὰ τὸν ἐπαναφέρῃ στὴν ὀρθὴ πορεία, ὅπως ἦταν ὁ κατακλυσμὸς ἐπὶ Νῶε καὶ ἡ φωτιά στὰ Σόδομα.

Μὲ τίποτα ὁμως τὸ ἄγριο αὐτὸ θηρίο πού λέγεται ἄνθρωπος δὲν μπορούσε νὰ ἡμερωθῆ. Τὸ κακὸ ἦταν ἀπερίγραπτο καὶ εἶχε φτάσει στὸ ἀπροχώρητο. Ὁ ἄνθρωπος ἀπ' τὴν κορφή μέχρι τὰ νύχια ἦταν ὅλος μία πληγὴ, ἕνα τραῦμα (βλ. Ἦσ. 1,5-6). «*Πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρειώθησαν· οὐκ ἔστι ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἔστιν ἕως ἑνός*» (Ῥωμ. 3,12 = Ψαλμ. 13,3). Ἦταν παγκόσμιο τὸ κακὸ, βαθυτάτη ἡ νόσος. **Χρειαζόταν φάρμακο**, ἕνα φάρμακο πολὺ ἰσχυρὸ. Καὶ ὡς τέτοιο φάρμακο, ἤλθε ὁ Χριστός. Τὸ φάρμακο αὐτὸ δὲν τὸ ἔφτειαξε ἡ γῆ, τὸ ἔφτειαξε ὁ οὐρανός, ἡ ἁγία Τριάς ἐν τῇ ἀπειρῷ αὐτῆς σοφία.

[Θὰ συνεχίσουμε τὸ κήρυγμα αὔριο.]

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος